

Etelä-Pohjanmaan

MAA TALOUS TUOTTAJA

Maataloustuottajain
Etelä-Pohjanmaan liiton
tiedotuslehti 2 • 2017

100 VUOTTA KASVUA

6 Käyrähän maatilalla

10 Ihan somessa

12 Lähiruoka kiinnostaa
kuluttajia

KOHTA ON
TURPA KIINNI
KAMERAN
LINSSISSÄ

8

pääkirjoitus
KANKAANPÄÄ

Maaseutu tutuksi - yhdessä

Johanna Kankaanpää
Puheenjohtaja
MTK-Etelä-Pohjanmaa

Suomi 100 -juhlavuoden teema on yhdessä. Teema voidaan yhdistää suomalaisessa yhteiskunnassa melkein kaikkeen tekemiseen, niin myös MTK-Etelä-Pohjanmaan meneillään olevaan Maaseutu Tutuksi -hankkeeseen.

Ajatus hankkeesta virisi kolme vuotta sitten liiton puheenjohtaja- ja sihteeripäivillä. Totesimme tarvitsemme liiton alueelle hankkeen, joka vie tietoa tämän päivän alkutuotannosta sekä maaseutuyrittämisestä kouluihin ja päiväkoteihin.

Koska kyse oli hankkeen rakentamisesta sekä rahoituskautien vaihdoksesta, ei oikeastaan mikään mennyt kuin Strömsössä. Oman vaikeusasteensa suunnitteluun ja hakemiseen toi hankkeen hakeminen Leader-hankkeena viideltä kehittämisyhdistykseltä. Viideltä siksi, että liiton koko toiminta-alue saatiin katettua. Lopuksi sitkeys palkittiin ja myönteinen hanke päätös saatiin neljältä kehittämisyhdistykseltä. Suupohjan alueen jäädessä hankkeen ulkopuolelle. Maaseutu Tutuksi -hanke aloitti toimintansa 1.11.2016.

Hanke on näyttänyt kyntensä kuluttajatyössä toimittuaan nyt noin

vuoden ajan. Hankkeen teemaksi tuli kuluttajatyö, sillä Suomessa ei julkisella rahoituksella saa mennä suoraan kouluihin tai päiväkoteihin viemään valistusta.

Maaseutu Tutuksi pyörii nyt täysillä, mutta hankkeessa tarvitaan

meidä jokaista MTK:n jäsentä mukaan tekemään oma osamme suomalaisen ruuan ja maaseudun hyväksi. Meitä tarvitaan kertomaan mistä ruoka tulee. Tarkoitus on hankkeen avulla luoda Etelä-Pohjanmaalle toimintamalli, jonka avulla esimerkiksi kou-

lut löytävät helposti viljelijöitä kertomaan lapsille ja nuorille omasta ammatistaan sekä tekemisestään. Tarkoituksena on saada aikaan myös tilaverkosto, joka on valmis vastaanottamaan niin nuorempia kuin varttuneempiakin vierailijoita. Näiden luomiseen tarvitaan tuottajayhdistyksiä ja järjestön jäseniä. Toivottavasti kaikki lähtevät innolla mukaan hankkeen toimintaan, joita asia vähänkin kiinnostaa.

Itsenäinen Suomi täyttää 100 vuotta, juhlistetaan me sitä täällä Etelä-Pohjanmaalla tekemällä maaseutu tutuksi yhdessä. ■

**MEITÄ
TARVITAAN
KERTOMAAN
MISTÄ RUOKA
TULEE**

Sisältö 2/2017

- 2 Maaseutu tutuksi - yhdessä
- 4 Miksi MTK tekee kuluttajatyötä?
- 5 Kohtaa ituhippi - faktaa keskusteluun
- 6 Käyrähän maatilalla
- 8 Karvalehmiä katsomassa
- 9 Timon turinat
- 10 Ihan somessa
- 12 Lähiruoka kiinnostaa kuluttajia
- 13 Räpsäistä
- 14 Kentällä tapahtuu
- 15 Yhdistysten yhteystiedot ja kokousaikataulut

Liiton johtokunta 2017

Kankaanpää Johanna,
puheenjohtaja
040 720 4322
johanna.kankaanpaa@mtk.fi

Aila Veli-Pekka
040 066 6031
veli-pekka.aila@netikka.fi

Kytölä Kai
040 080 9874
kai.kytola@gmail.com

Malm Jyrki
040 073 0712
jyrki.malm@gmail.com

Yli-Rahnasto Sami
040 088 5023
sami.ylirahnasto@gmail.com

Rantanen Jenna
(MTK:n johtokunnan jäsen)
044 553 3915
jenna.syrjala@mtk.fi

Kankaanpää Timo,
varapuheenjohtaja
050 560 4258
timokankaanpaa8@gmail.com

Yli-Hynnilä Anni
045 348 8360
anni.petman@hotmail.com

Laakso Marja-Leena
040 704 3866
marja-leena.laakso@vimpeli.fi

Takala Harri
040 585 3886
harri.takala@gmail.com

Ylinen Mauno
(MTK:n II puheenjohtaja)
040 521 2642
mauno.ylinen@mtk.fi

Toimihenkilöt

etunimi.sukunimi@mtk.fi

Toiminnanjohtaja
Yrjö Ojaniemi
040 520 0258

Järjestöagrologi
Miia Mannila
040 352 5115
(Toimivapaalla
1.10.2017–30.9.2018)

Toimistosihtööri
Seija Vierula
040 024 4252

Varavoimaa
Farमारille Etelä-
Pohjanmaalla
-hankepäällikkö
Marja Lamminen
040 195 1174

Kenttäpäällikkö
Ari Perälä
040 176 6680

Järjestöagrologi
Sanna Ojala
040 568 8642

Maaseutu Tutuksi
-hankepäällikkö
Helena Möro
040 195 1210

MAASEUTU TUTUKSI kannustaa mutkatomaan ja iloiseen yhdessä tekemiseen. Tällä hetkellä kuluttajatyötoimintaa hankkeen tiimoilta on ollut jo kahdentoista tuottajayhdistyksen alueella. Tarjolla on järjestelyapua, materiaalia, suojavarusteita ja yhdessä ideointia. Tulossa on puolivalmista oppimateriaalia kouluvierailuiden tueksi, maatilavierailuille oppivihkoja ja kuluttajatyöhön liittyvä ulkomaanmatka vuodelle 2018, josta lisätietoa myöhemmin.

Helena Möro
Hankepäällikkö Maaseutu Tutuksi
040 195 1210
helena.moro@mtk.fi

**Seuraa menoa
Facebookissa
MTK-Etelä-Pohjanmaan
-sivuilla
tai ota yhteyttä!**

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

MTK:n kuluttajatyön tavoitteena on:

- Tehdä tunnetuksi kotimaisen ruoan, puun, uusiutuvan energian ja maaseudun muiden palveluiden tarjontaa sekä luoda niille kysyntää.
- Vahvistaa kotimaisen tuotannon markkina-asemaa ja kuluttajien luottamusta siihen.
- Viestiä jäsenille kuluttajien odotuksista ja tarpeista.
- Viestiä kuluttajille maaseudun tuotteista, niiden tuotantotavoista ja elinkeinotoiminnan arjesta.

Toiminnanjohtajalta:

Miksi MTK tekee kuluttajatyötä?

MTK:ssa on jo vuosien ajan tehty aktiivista kuluttajatyötä järjestön kaikilla ta-soilla. Monet maatilat ovat avan-neet ovensa koululaisille ja yhdis-tykset ovat järjestäneet kuluttaja-tempauksia. Tuottajaliitot ovat ak-tivoineet sekä kouluttaneet jäse-niä kuluttajatyöhön ja keskusliitto on tuotta-nut aineistoa järjestön tarpeisiin.

MTK:n kuluttaja-työn tulokset ovat ol-leet hyvin rohkaisevia. Suomalaisten kuluttaji-en luottamus kotimai-seen ruokaan on vah-vistunut viime vuosi-na. Vaikka tuontiruoka on kiristänyt kilpailua, kotimai-nen ruoka on säilyttänyt vahvan aseman kuluttajien päivittäisis-sä valinnoissa. Yhä useampi ku-luttaja on kuitenkin vieraantunut maataloudesta ja ruoantuotannon perusteista. Kuluttajan mielikuva maaseudusta saattaa muodostua sirpaleisesta tiedosta, joka ei kai-kilta osiltaan vastaa todellisuut-ta. Kuluttajatyölle on tilausta, sil-

lä useimmat kuluttajat haluavat tietoa esimerkiksi ruoan alkupe-rästä, turvallisuudesta ja tuotan-totavoista.

Satsausta tulevaisuuteen

Suomalaisen maatalouden ja elin-tarvikeketjun menestymisen edel-lytys on, että kulutta-jat jatkossakin arvosta-vat suomalaista elintar-viketuotantoa ja valit-sevat kotimaisen tuot-teen. Erityistä huolta tulee pitää tulevaisuu-den kuluttajista eli lap-sista ja nuorista. Tarvi-taan ruokakasvatusta, koulutiedottamista ja maatilavierailuja. Mo-ni lapsi on nähnyt oikean lehmän tai possun ensimmäistä kertaa elämässään MTK:n järjestämällä maatilavierailulla.

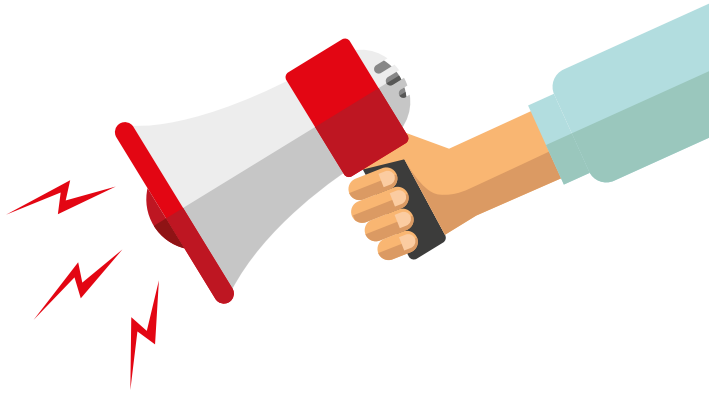
Kuluttajatyö ei ole pelkästään kotimaisen ruoan menekinedistä-mistä, vaan pitkän tähtäimen vai-kuttamista suomalaisten asentei-siin. Maaseudun tuotteiden ja pal-veluiden käyttäjinä kuluttajat vai-kuttavat sekä ostopäätöksillään

että moninaisen kansalaisvaikut-tamisen kautta maaseudun elin-keinojen tulevaisuuteen. Kulutta-jatyö on siten osa järjestön edun-valvontatyötä, jolla turvataan jä-sentemme elinkeinoja ja koko elintarvikeketjumme selviämistä.

Tervetuloa mukaan

Jokainen viljelijä voi edistää MTK:n kuluttajatyön tavoitteita omalla tavallaan. Kaikkien ei tarvitse järjestää avoimien ovien päiviä tai esitellä maataloutta turuilla ja toreilla. Viljelijät voivat itsek-in kuluttajina tiedustella kaupassa tai ravintolassa elintarvikkeiden alkuperää ja vaatia kotimaista ruokaa. Jos haluaa tehdä vähän enemmän, oma tuottajayhdistys ja tuottajaliitto auttavat alkuun. Parhaimmillaan kuluttajien ja erityisesti päiväkotilasten sekä koululaisten kohtaaminen voi olla todella palkitsevaa. Voimme aidosti olla ylpeitä puhtaasta, turvallisesta ja laadukkaasta suomalaisesta ruoasta, joka on tuotettu eettisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla. Miksi emme kertoisi siitä myös muille? ■

YHÄ USEAMPI KULUTTAJA ON VIERAANTUNUT MAATALOUESTA JA RUOANTUOTANNON PERUSTEISTA.

Kohtaa ituhippi - faktaa keskusteluun

TUOTANTOELÄIMIÄ HOIDETAAN Suomes-sa ammattitaidolla ja vastuullises-ti. Meillä esiintyy vain vähän tarttuvia eläintauteja ja antibiootteja käytetään vain murto-osa siitä, mitä esimerkiksi Keski-Euroopassa. Salmonellan suhteen meillä on nollatoleranssi koko elintarvi-keketjussa. Säännöllinen eläinten ter-veydenhuolto varmistaa eläinten hy-vyvointia, terveydentilaa ja elintarvi-keeturvallisuutta sekä parantaa tuotan-non kannattavuutta.

SUOMALAINEN SIKÄ saa kasvaa saparo ehjänä ja kippuralla. Häntää ei katkais-ta hännänpurennan ehkäisemiseksi, ja hännänpurennan esiintyvyyskin on suomalaisessa sikalassa vähäistä. Tä-män mahdollistaa tuottajien ammatti-taito ja jo pitkään jatkunut eläinten ter-veydenhuoltotyö. Sikojen lääkitystarve on Suomessa erittäin vähäistä eikä tar-tuntoja tarvitse ehkäistä antibioottilää-kityksillä, vaan huolehtimalla eläinten olosuhteista ja ruokinnas-ta. Suomalaisella sialla on karsinassaan enemmän ti-laa kuin lainsäädäntö vaatii ja eläimille jatkuvasti saa-tavilla oleva juomavesi on puhdasta. Eläimille tarjot-tava rehu on tasapainotet-tua ja rehu tarjoillaan ruo-kintakaukalosta kaikille kar-sinan sioille yhtäaikaises-ti säännöllisin väliajoin. Si-kojen karsinoista löytyy karsinatoverin hännän sijaan tutkittavaa mm. leluista, oljista tai kuivikepurusta.

SIIPIKARJATUOTANTO ON Suomessa säästynyt monilta muiden maiden tuo-tantoa rasittavilta tarttuvilta taudeil-ta elinkeinon vapaaehtoisin tuontika-ranteeni- tutkimus- ja terveystarkkai-lukäytäntöin. Kun linnuilla ei ole altis-tavia virustartuntoja, myös bakteeritu-lehdusten lääkitystarve antibiootein on vähäinen. Suomessa kasvatettuja broi-lereita ei ole lääkitty antibiootein pian kahdeksaan vuoteen. Broilereiden hy-vyvointia arvioidaan esim. jalkapoh-jien kuntoluokituksella, mikä tehdään jokaisesta teurastettavasta broileripar-

vesta. Lähes kaikilla parvilla jalkapoh-jat ovat vähintään hyvässä kunnossa. Asianmukaiset tuotantorakennukset, hyvä ilmanvaihto, turve kuivikkeena lat-tiakasvatuksessa, lintujen hyvä hoito ja tarpeen mukainen ruokinta antavat hy-vät edellytykset broilereiden hyvinvoin-nille ja kasvulle.

NAUTATILOILLE TEHTÄVIEN säännöllisten terveydenhuoltokäyntien ja –suunnitel-mien avulla saavutetaan ti-lan kehittämiselle yhdes-sä mietityt, karjanomista-jan valitsemat tavoitteet. Karjanomistaja tekee ter-veydenhuoltotyötä osana karjan päivittäistä seuran-taa ja hoitoa, yhteistyös-sä eläinlääkärin ja muiden valitsemiensa asiantunti-joiden kanssa. Terveiden-huoltoon ja Nasevaan kuu-luminen tuo maidolle ja lihalle lisäar-voa sekä varmistaa laatua sekä elintar-viketurvallisuutta. Nasevan avulla voi-daan osoittaa tiloilla hyvin tehdyt asiat ja toimintatavat sekä varmistaa, että ti-loilla mm. eläinten hoitokäytännöt ovat hyväksyttäviä, terveydentila on hyvä, eläimiä lääkittäään vain sairastapauksis-sa ja käytettyjen lääkkeiden jäämäris-ken hallinnasta huolehditaan. Esimerkik-si lähes kaikki lypsykarjatiloilta nupou-tettavat vasikat saavat ennen toimen-pidettä rauhoituksen, paikallispuudu-tuksen ja kipulääkityksen eläinlääkä-rin toimesta.

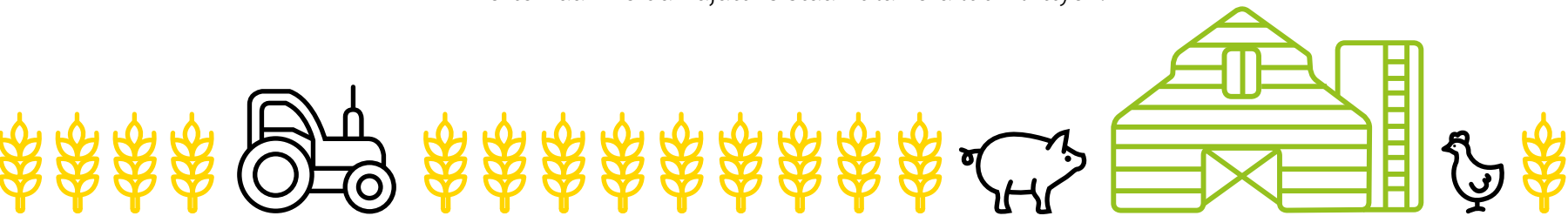
SUOMESSA KASVATETTUJA BROILEREITA EI OLE LÄÄKITYTTY ANTIBIOOTEIN PIAN KAHDEKSAAN VUOTEEN

Olli Ruoho, Hannele Nauholz, Ina Toppari, Erja Tuunainen, Asiantuntijaeläinlääkärit, ETT ry

Käyrähän MAATILALLA

Palonkylän koulun 3-luokkalaiset vierailivat syyskuussa Ilmajoella Heikkilän Markon ja Sofian maitotilalla. Luokanopettaja Tuula Fält kertoi oppilaiden ennakkotunnelmista ja odotuksista sekä vierailun jälkeisistä tunnelmista. Pyysimme myös isäntäväkeä kertomaan heidän ajatuksistaan tilavierailuun liittyen.

Luokanopettaja Tuula Fält:

Vierailu oli upea elämys

"Oppilaat saivat tietää maatalavierailusta pari viikkoa ennen vierailua. Maatalavierailu oli osa syksyn teemaa, jossa tutustumme ruoantuotantoon ja lähiruokaan. Pohjustimme vierailua miettimällä, mitä tiedämme etukäteen lehmistä, niiden hoidosta, maidosta ja elämästä maatilalla ylipäätään.

Oppilaat tiesivät, että maataloilla tuotetaan ruokaa ja juomaa nave-toissa sekä pelloilla. Ennakko-oletuksena oli myös, että maatilalla on paljon traktoreita ja haisee lehmille. Osalla oppilaista oli paljonkin tietoa. Ryhmissä tiedettiin esimerkiksi rehunteosta ja askareissa käytettävistä koneista. Koulumme sijaitsee maaseudulla ja joidenkin oppilaiden kotona on maanviljelyä ja maitotiloja, joten monelle tietoa on karttunut sitäkin kautta. Osalle puolestaan eläintenhoito ja maanviljely olivat kovin vieraita.

Oppilaat saivat myös miettiä ryhmissä kysymyksiä maatilan

isäntävälelle. He pohtivat muun muassa kuinka rehua tehdään, onko se lehmien lähiruokaa ja kuinka ruokinta tapahtuu. Kysymyksiä heräsi myös lypsämisestä. Lapset halusivat tietää kuinka usein lehmät lypsetään, paljonko yksi lehmä tuottaa päivässä maitoa ja miten maito saadaan maitoauton tankkiin.

Oppilaita mietitytti myös, mitä maidolle tapahtuu sen jälkeen, kun se lähtee maitoautolla maatilalta meijeriä kohti. He olivat kiinnostuneita kuulemaan meijerin

**OI NIITÄ ILMEITÄ,
KUN LEHMÄN KARHEA
KIELI LIPAISI KÄTTÄ
TAI VASIKKA IMI
PIKKURILLIÄ!**

toiminnasta ja siitä näkeekö maitopurkista missä maito on tuotettu."

Tunnelmat vierailun jälkeen

"Vierailu oli upea elämys sekä lapsille että ryhmän aikuisille. Maatilan elämä tuli lähelle lapsia heidän kaikilla aisteillaan. Oi niitä ilmeitä, kun lehmän karhea kieli lipaisi kättä tai vasikka imi pikkurilliä! Etukäteen osan jännittämä lehmien tuoksahduskaan ei tuntunut haittaavan ketään, kun koettavana oli niin paljon uutta ja ihmeellistä. "Täällä on jännempää kuin elokuvissa", kommentoi eräs lapsista.

Vierailu sujui todella hienosti. Saavuimme aamulla linja-autolla ja saimme suojatossut jalkaamme. Tämän jälkeen lähdimme kierroksele, jolla lapset saivat paljon tietoa ja mikä tärkeintä, aistia maatilan tunnelmaa. Isäntäväki kertoi lehmistä kiinnostavasti ja halukkaat saivat kysyä askarruttavia asioitaan.

Sekä lapset että aikuiset oppivat paljon lehmien hoidosta. Meille aikuisillekin oli todella mielenkiintoista päästä tutustumaan nykyaikaiseen maitotilaan. Esimerkiksi lypsyrobottien toiminta oli todella mielenkiintoista. Oli upeaa, että saimme pienemmissä ryhmissä käydä sitäkin seuraamassa.

Iso elämys oli myös nautiskella Valion tarjoamia tuotteita navetan toimistotiloissa. Jälkikäteen heräsi ajatus, että olisi ollut mielenkiintoista jatkaa opintokäynnillä meijerille, oppilaille kun heräsi paljon kysymyksiä maidon jatkojalostamisesta.

Koululla teemaa on jatkettu muun muassa tutkimalla ryhmissä koulun ruokalistaa ja valitsemalla sieltä yksi ruoka, jonka reseptistä yhden raaka-aineen, jonka reitin he jäljittävät maatilalta kaupan hyllylle ja esittelevät muulle ryhmälle." ■

Pihamaalla laitettiin kenkäsuojat jalkaan ja käytiin läpi käyttäytymisohjeita.

Tilallinen Sofia Heikkilä:

Lapset ihmettelevät: Onko se lehmä noin iso?

"Tänään tulee navetalle vieraita, voi ei! Pitää imuroida toimisto, mopata eteisen lattiat, ikkunatkin pesemättä, pölyt pyyhkimättä, ruokintapöydät lakaisematta, miksei kukaan ole kuivittellut vasikoiden igluja ja mitä vielä?

ON TÄRKEÄÄ, ETTÄ IHMISET TIETÄVÄT MISTÄ MAITO TULEE

Ei noita asioita aamupäivän aikana ehdi tehdä, ja onneksi lakaisinkin viime viikolla ruokintapöydät samalla, kun lisättiin suolakiviä lehmille. Isäntä Marko on kuivittellut vasikoiden iglut alkuvuikosta ja toimiston imuroin eilen, samalla kun keitin miehille päiväkahvit navetalla. Nyt aamulla mopataan eteisen lattia ja pyyhitään näköalatasanteen kaiteilta turvepölyt."

Taikasanana ennaltaehkäisy

"Navetta on meidän työpaikka ja siksi se on mukava pitää siistinä. Varsinaisia siivouspäiviä ei pidetä,

vaan siivoilen silloin, kun huvittaa, voi ei! Pitää imuroida toimisto, mopata eteisen lattiat, ikkunatkin pesemättä, pölyt pyyhkimättä, ruokintapöydät lakaisematta, miksei kukaan ole kuivittellut vasikoiden igluja ja mitä vielä?

Ennaltaehkäisy on taikasana, eli roskat viedään ros kiin heti, kun niitä tulee, li-kaisilla kengillä ei kävellä ympäriinsä ja tavarat viedään paikoilleen heti käytön jälkeen. Pieniä asioita, mutta vaikuttavat jokapäiväiseen elämään."

Aikataulutus auttaa

"Aikataulutus vaatii järjestelyitä, jotta pääsemme isännän kanssa molemmat paikalle vierailijoiden saapuessa. Lisäksi töitä pitää järjestellä siten, ettei olisi mitään ylimääräistä juuri sinä päivänä, kun vieraita tulee. Laitan joka päivä päiväruuan töissä oleville, ja sen järjestäminen vierailupäivinä aiheuttaa pohdintaa aamulla."

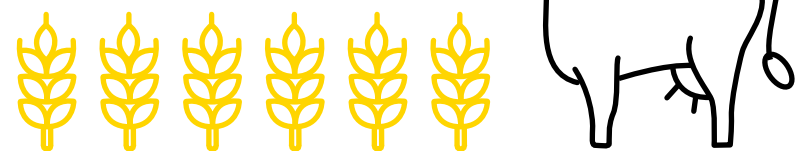
Navettaan saa tutustua

"Vierailijoita otetaan vastaan muutamman kerran vuodessa. Lähinnä kollegoita, jotka suunnittelevat itselleen navettaa. Meillä ei ole mitään sitä vastaan, jos navettaamme joku haluaa tutustua. Neuvontajärjestön erilaisia koulutuspäiviä pidetään kerran tai pari vuodessa. Mukavalta tuntui, kun kuulin, että eräs tilansa laajennusta suunnitellut pariskunta oli rakentanut vastaavanlaisen navetan kuin meillä. Olivat tykättyneet siihen, että oli ollut niin selkeät kulkureitit ja helppohoitoisen oloinen navetta.

Oman kylän koululta toki luokat ovat vierailleet melkein joka vuosi. Maitotilat ovat vähentyneet täältä alueelta ja siten laiduntaminen myös kyläläisten silmistä, nyt lemmiä pitää tulla navetalle katsomaan. On tärkeää, että ihmiset tietävät mistä maito tulee."

Onko lehmällä hampaat?

"Kouluvierailuissa parasta on lapsien ihmettely. Onko se lehmä noin iso? Onko sillä hampaat? Kato kun se pissaa, tuohon vaan laattialle! Kiimaisen lehmän hyppely on myös aiheuttanut huvittavia tilanteita." ■

Karvalebhmiä katsomassa

Tilan eläimet ovat sosiaalisia ja tottuneita käsittelyyn. Kuvassa tilan isäntä Marko Viitasaari.

E nsin auton lasista näkyy peltoaukealla lauma karvaisia lehmiä, joilla on valtavat sarvet. Matka jatkuu vielä hetken, kunnes punaisen vanhan tuvan kohdalta käännytään pihahan. Isäntä tulee iloisena vastaan, vaikka keli on kylmä ja uhkaa sadetta. Matka käy pihasta muutaman kymmenen metriä tien toiselle puolelle laitumen viereen. Lauma kiinnostuu vieraista heti ja tulee tutkimaan tulijoita lähempää. ”Kohta on turpa kiinni kameran linssissä”, isäntä naureskelee utelaille hiehoille.

Perunasta nautoihin

Olemme saapuneet Alajärvelle Koskenvarren Highland -tilalle, jota isännöivät Marko ja Marja Viitasaari. Tällä hetkellä tilalla on noin 150 eläintä. Tilalla on aiemmin viljelty osa-aikaisesti perunaa samalla, kun Marko on käynyt ProAgrialla töissä. Perunanviljelyn kannattavuus heikkeni jatkuvasti ja siihen olisi pitänyt panostaa enemmän, eivätkö tilan peltojen pieni lohkokoko ja osittain haasteelliset maalatit autaneet asiaa. ”Ajatus tuli, että olisikohan tämä nyt ollut tässä, kun 17 vuotta oli sitä viljelty”,

Marko sanoo. Silti haave oli työllistää itsensä puhtaasti tilan töillä, ja nautaeläimet olivat jääneet ajatuksiin ProAgrian ajoilta.

Lappajärvellä Kujalan Arin karjan ohi ajaessa oli ylälämaankarja kiehtonut yhä enemmän, kunnes eräänä päivänä Marko otti yhteyttä Ariin. Puhelu oli ollut pitkä ja ajatus jäi tästä kytemään mieleen. ”Vuonna 2010 juhannuksen tienoilla soittelin Kuusamosta mökiltä Arille, että eiköhän sovita tämä homma ja sieltä käsin ostin ensimmäiset 15 hiehoa”, Marko muistelee. Samana talvena tilalle saapuivat toiset 15 eläintä lisää ja määrä lähti kasvamaan. Tulevaisuudessa tilalla pyritään pienentämään työmäärää, jota aikaa jäisi muuhunkin. Eniten työn määrään vaikuttaa suuri karjakoko ja peltojen sijainti.

TILAN FACEBOOK-SIVUT OTETTIIN MUKAAN TÄYDENTÄMÄÄN MARKKINOINTIA

Tilamyyni yllätti suosiollaan

Tällä hetkellä tilalla on menossa kolmas vuosi, kun lihaa markkinoidaan suoraan tilalta. Alus-tilauksia piti hillitää suuren kysynnän vuoksi, mutta nyt lihaa saadaan riittävästi. ”Aluksi olin paikallisessa supermarketissa konsulenttiperiaatteella ja se oli hyvä alku, sillä samalla tuli tutuksi asiakkaille”, Marko kertoo. Tilan pihapiirissä oleva vanha tupa tehtiin elintarvikkeuoneistoksi ja näin tilamyyni saatiin mahdolliseksi. Alajärven Rokulipäivien, eli paikallisten markkinoiden aikaan, tilalla päätettiin kokeilla suoramyyntiä ensimmäisen kerran. Kokeilu kannatti, sillä ensimmäisenä päivänä tilalla kävi liki 300 vierailijaa, mikä rohkaisi jatkamaan toimintaa samaan suuntaan.

Sosiaalisella medialla mielenkiintoa

Tilan Facebook-sivut otettiin mukaan täydentämään markkinointia ja Markon sanojen mukaan ”pitämään juttua lämpöisenä”. Sosiaalista mediaa ei ole koettu ylimääräisenä työnä, ainut vaiva on vain julkaista päivityksiä. Päivi-

tyksiä ei haluta silti laittaa liikaa, mutta joistakin hyvistä tilanteista sitä tehdään mielellään.

Tilalla koetaan etuna eläinten laiduntaminen lähellä myymälää, joskus ihmiset tulevat vain rapsuttelemaan eläimiä. Peltojen sijainti rajoittaa laumojen sijoittelua ja tästä syystä tilan päälauma on kauempana pihapiiristä. Marko pitää suoramyyntiä tilalta jopa parempana vaihtoehtona kuin kivijalkakauppaa. ”Ihmiset haluavat erikoista ja erilaista. Maatila on tullut vieraaksi, eikä niille voi enää mennä samalla tavalla kuin ennen”, Marko pohjaa, ”Tässä on etuna se, että tänne voi tulla tutustumaan”.

Alussa ei tiennyt mihin lähdettiin

Joitakin vierailuryhmiä käy lähellä sijaitsevan Punaisen Tuvan Viinitilan markkinointiyhteistyön kautta. ”Menin Viinituvalle ja nousin linja-auton kyytiin. Matkalla tilallemme ajoimme laidunten ohi ja kerroin samalla omasta työstäni. Perillä vieraat tekivät ostoksia”, Marko kertoo.

PÄÄASIANA VIERAILUISSA ON MAHDOLLISTAA LASTEN KÄYMINEN MAATILAYMPÄRISTÖSSÄ

Isäntä miettii ylälämaankarjan pitämisen olevan vähän erilainen laji. ”Ei sitä alussa tiennyt mihin hyppäsi, mutta tätä on tykätty rakentaa jatkuvasti sen näköiseksi, että ihmisillä pysyy mielenkiinto” Marko toteaa. Ylälämaankarja antaa vaikutelman kovin seuraliselta rodulta. Laitumen ohitse juokseva lenkkeilijä saa kiritysapua hieholauhasta. ”Matti on niiden koutsii”, Marko naureskelee ja seurailee laumansa liikkeitä lenkkeilijän vierellä.

Tilavierailut ovat positiivista mainosta

Kuluneena keväänä tilan pihapiirissä riitti vilskettä. MTK-Etelä-Pohjanmaan Maaseutu Tutuksi -hanke järjesti yhteistyössä tilan kanssa vierailupäivät liki neljällesadalle Alajärven varhaiskasvatus- ja ala-asteikäiselle. ”Fiilikset jäivät hyviksi, eivätkä valmistelut tuntuneet pahoilta”, Marko muistelee. Jatkossakaan uusia vierailuita ei ole poissuljettu. Tilavierailut koetaan päinvastoin vain positiiviseksi asiaksi ja suomalaisen maatalouden piilomainonaksi. Pääasiana vierailuissa on mahdollistaa lasten käyminen maatilaympäristössä. Tilalla on käynyt muutama muukin ryhmä ja niistä onkin kuultu perästä päin. ”Olivat kotonan puhuneet, että ollaan käyty karvalebmiä katsomassa”, isäntä hymyilee. ■

Tässä artikkelissa Arviointikeskuksen aluejohtaja Timo Torppa (varatuomari) vastaa maatilavieraihin liittyviin oikeudellisiin kysymyksiin. Maanomistajien Arviointikeskus on MTK:n omistama lakitoimisto, joka tarjoaa palveluita maa- ja metsätalousyrittäjille jäsenetuhintaan.

TIMON TURINAT

Mitä tulee ottaa huomioon maatilavierailulla

Maatilalleni tulee oppilaitoksesta vierailuryhmä. **Kuka on vastuussa** vierailijoista, jos jotain varotoimenpiteistä huolimatta sattuu?

Vierailu on osa opetustoimintaa ja ryhmä on vierailun ajan oppilaitoksen vastuulla. Oppilaitoksissa toimitaan yleisesti omien turvallisuusohjeiden ja pelisääntöjen mukaisesti, ja nämä ohjeet ovat voimassa myös oppilaitoksen ulkopuolella. Maatilan ottaessa vastaan oppilaita, lapset ja opettaja tulevat kuitenkin jossain määrin vieraaseen ympäristöön, jolloin vahinkoriski kasvaa. Maatilan edustajan tulisi kertoa tarpeelliset turvallisuuteen liittyvät asiat vierailijoille, sillä vahinkotilanteissa viimekätistä vastuuta joudutaan tarkastelemaan tapauskohtaisesti.

Vahingonkorvausvastuu määrittyy yleisesti vahingonkorvauslain nojal-

la. Vastuu henkilö- tai esinevahingosta on sillä, joka on toiminut huolimattomasti. Mikäli maatilan edustaja on informoinut opettajaa ja ryhmää asianmukaisesti sekä toiminut huolellisesti, jää vastuu lähtökohtaisesti oppilaitoksen vastuulle. Tapauksissa, joissa eri osapuolet ovat toimineet asianmukaisesti ja antaneet turvaohjeita, mutta vahinko kuitenkin tapahtuu, saattaa olla kyse tapaturmasta, joka ei ole kehenkään vastuulla. Tällöin vahinko katsotaan tapaturmavakuutuksista. Perusopetuslain mukaan oppilas ei joudu vastaamaan esim. opetuksen järjestämispaikassa sattuneen vahingon hoitamiskuluja.

Saanko julkaista oppilasryhmästä kuvan, jossa kaikki ovat kasvot kameraan päin?

Mikäli kuvaus tapahtuu maatilalla, ei kyseessä ole tällöin julkinen paikka. Lähtökohtana on, että vain julkisella paikalla voi kuvata henkilöryhmää ilman lupaa, mikäli kuvat on tarkoitettu julkistaa. Kuvauksen tapahtuessa maatilaympäristössä, on asianmukaisesti pyytävä kuvattavilta lupa julkaisemiseen, vaikka kyseessä olisi kuvan otta-

minen omalla maatilalla.

Mikäli kyseessä on alaikäisten ryhmä, on lupa kysyttävä heidän edustajanaan olevalta opettajalta. Täysi-ikäisten henkilöiden ryhmäkuvauksessa on sama pelisääntö voimassa, vaikkakaan yksityisyyden suoja ei ole samalla tavalla korostunut kuin aivan pienten lasten tapauksessa.

Ihan SOMESSA

Ai Facebookiin vai, ei ikinä! Onko ”somesa oleminen” vaikeaa ja viekö se hurjasti aikaa? Miksi kukaan ylipäänsä tahtoo jakaa sinne mitään? Kysyimme asiaa muutamalta tilalta, jotka pitävät aktiivisia Facebook-sivuja tilalleen tai maaseutuyritykselleen.

@Koskenojan tila

”Sivut on perustettu vuonna 2010 ja mallina toimi silloin Talviaisten tila Keski-Suomesta. Halusimme tuoda kuluttajille näkyväksi tätä arkista työtämme, iloineen ja suruineen. Toisaalta se on myös väylä meidän tuottajien väliseen tiedon ja tuskankin jakoon.

Väittäisin, että ainakin joitain väärinkäsityksiä suomalaiseen ruoantuotantoon liittyen olemme pystyneet sivuillamme ja niiden ansiosta käydyissä keskusteluissa oikomaan. Vahvana esimerkkinä antibioottien käyttöön ja maidon testaamiseen ennen meijeriin lähettämistä liittyvät käsitykset.

Haastavaksi en ole tätä koskaan kokenut. En ota mitään paineita julkaisujen säännöllisyydestä, vaan niitä julkaistaan silloin, kun koen hetken ja asian ”oikeaksi”.

Kannustan kovasti muitakin tuottajia, tuotantosuunnasta riippumatta, avaamaan tilansa sosiaalisen median kautta kuluttajille. Se koituu koko suomalaisen maatalouden hyväksi!”

Liisa Vuorela, Koskenojan tila Oy:n somevastaava

HALUSIMME TUODA KULUTTAJILLE NÄKYVÄKSI TÄTÄ ARKISTA TYÖTÄMME, ILOINEEN JA SURUINEEN

@Peltoparturit

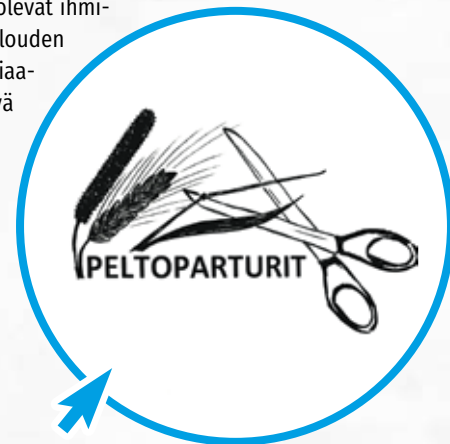
”Sivut on perustettu keväällä 2012, kun Peltopartureilla oli tarve informoida paikallisia asukkaita ja yhteistyökumppaneita muun muassa sesongin alkamisesta sekä vapaasta kapasiteetista. Sivusto tuo yhteen Peltopartureiden kuulumiset, mikä on tärkeää, kun töitä tehdään useassa vuorossa eri kuskien toimesta.

Mieleenpainuvinta ovat Facebook-sivuille tulevat kiitokset, kun autoilijoita on päästetty turvallisesti ohi väistämällä tai rehuntekijät ovat väistäneet lapsia suojatiellä. Palautetta saadaan paljon kuskien turvallisesta liikennekäyttäytymisestä. Sivuilla on myös soittamista helpompi antaa palautetta, jos tielle on esimerkiksi ajautunut rehukasa tai valunut lietettä.

Haastavinta on, kun kaikilla kuskeilla on mahdollisuus tehdä julkaisuja sivuille. Tällöin päivitysten yhdenmukaisuutta ei voida taata. Pitäisikin siis nimetä yksi somen päivitysvastaava.

Sosiaalinen media on kuitenkin helppoa, ilmaista ja sen näkyvyys on parempaa kuin nettisivuilla. Kuvat ja videot ovat helppo tapa päivittää, jos kirjoitustaitoa tai -halua ei ole. Ymmärrys maataloutta kohtaan kasvaa, mitä enemmän eri taustoista olevat ihmiset pääsevät maatalouden arkeen mukaan. Sosiaalinen media on hyvä keino - yksi tykkäys ja rehunteko tulee kotisohvalle!”

Peltoparturit

MIELEENPAINUVINTA OVAT FACEBOOK-SIVUILLE TULEVAT KIITOKSET

@Lakeuden Highland

”Aktiivisesti aloitimme sisällön tuottamisen sivuille noin neljä vuotta sitten. Tilan markkinoinnin suhteen haimme uusia kanavia ja päätimme panostaa yhtenä kohteena Facebook-sivujen sisällön tuottamiseen.

Sosiaalisessa mediassa on tänä päivänä paljon tietoa ja päivityksiä, joten erottuminen tulee olemaan jatkossa entistä haastavampaa. Välillä tuntuu, että ihmiset lukevat mielellään lyhyitä ja jotenkin poikkeavia tarinoita. Haastavinta on tasapainoilla päivityksissä lihamyynnin ja söpöjen eläinkuvien välillä. Eläinkuvat toki kiinnittävät ihmisten huomiota, mutta tilan tulo tulee lihanmyynnistä ja sen asiakkaista.

Maatilan arjesta iloineen ja suruineen olisi hyvä kertoa kuluttajille monestakin näkökulmasta. Muidenkin kuin omien lapsien olisi hyvä tietää mistä ruokaa tulee. Kotimaisen ruoan tulevaisuuden eteen on nyt tehtävä töitä eri tavalla kuin ennen!”

Kirsi ja Arto Huhtala, Lakeuden Highland

MUIDENKIN KUIN OMEN LAPSIEN OLISI HYVÄ TIETÄÄ MISTÄ RUOKAA TULEE

@Tyynismaan tila

”Sivut perustettiin samoihin aikoihin, kun pihattoa alettiin rakentaa, eli syksyllä 2014. Aluksi tarkoituksena oli päivittää tilannetta ja kertoa rakennustöiden etenemisestä.

Myöhemmin havaitsimme sen olevan oiva markkinointiväline.

Nykyään sivujen kautta tule paljon tilauksia juustolan tuotevalikoimasta, ja itse tuotteita on helppo markkinoida kuvien kera. Myynti-ilmoitukset tavoittavat helposti satoja ja jopa tuhansia potentiaalisia asiakkaita. Olemme myös pyrkineet esittelemään paikallisia urakoitsijoita ja yrittäjiä, joiden palveluita sekä tuotteita käytämme. Sivujen avulla on myös helppo tiedottaa mukanaolomme myyntitapahtumassa.

Haastavinta on miettiä, mitä ja miten asioita tai kuvia tuo esille. Vaikka itse ajatus ja kuva voivat olla norma-

lia maatilan arkea, kuvista voidaan erottaa tahallisesti ikäviäkin asioita. Toiveenamme on kuitenkin luoda sosiaalisen median käyttäjille kuva suomalaisesta puhtaasta maaseudusta.

Kannustamme rohkeasti jakamaan oman maatilan arkisia asioita iloineen sekä suruineen.”

Arto ja Hanne Tyynismaa, Tyynismaan tila

MYynti-ILMOITUKSET TAVOITAVAT HELPOSTI SATOJA JA JOPA TUHANSIA POTENTIAALISIA ASIAKKAITA

@Ahon tila

”Tilan Facebook-sivu on perustettu loppuvuodesta 2012. Päädyimme perustamaan sivun, sillä halusimme välittää kuulumisia ja kuvia maatilan arjesta. Toivomme rehellisten ja aitojen kuvien sekä kuulumisien lisäävän tietoisuutta ja ymmärrystä maatalousyrittäjän arkea kohtaan.

Kesällä pitämämme maatilapäivä sai oman tapahtumasivunsa Facebookiin. Se oli kätevä keino mainostaa sekä saavuttaa potentiaalisia kävijöitä. Tulevaisuudessa toivomme sivujen toimivan markkinointikanavana tilan tuotteille.

Haastavinta on pitää kiinni säännöllisistä päivityksistä. Toisaalta emme ole ajatelleet, että olisi tarpeellista päivittää kaikkia tilan tapahtumia. Haastavaa on myös tehdä jokainen julkaisu ajatuksella. Päivitysten kun tulee välittää juuri se haluttu viesti, jotta väärinymmärryksiä

tulisi mahdollisimman vähän.

Kannustamme rohkeasti kokeilemaan sivujen pitämistä! Niiden luominen on helppoa. Ei kannata ottaa paineita päivityksistä ja kuvien jakamisesta. Tärkeintä on välittää itselle tärkeitä asioita rehellisesti ja avoimesti.”

Hannamaria ja Jouko Aho, Ahon tila

TÄRKEINTÄ ON VÄLITTÄÄ ITSELLE TÄRKEITÄ ASIOITA REHELLISESTI JA AVOIMESTI

Lähiruoka kiinnostaa kuluttajia

Tilan isäntä Matti Kivimäki nosti perunaa yleisöä kiinnostaneella heittopyöräkoneella.

Tilan kannanmuna, perunaa omantunnon hintaan ilmaiseksi ämpäreihin, neljä maakunnasta saapunutta lähiruokamyyjää ja asiakkaita noin 250. Lauantaina 16.9. vietettiin valtakunnallista Osta tilalta! -päivää myös Seinäjoella Kivimäen maatilan pihapiirissä. Edellisenä päivänä paikalla kävi Tikkuvuoren päiväkodin ryhmä keräämässä keväällä istuttamansa perunat kotiin viemisiksi. Markkinapäivän tapahtuma kesti viisi tuntia ja tunnelma paikan päällä oli hilpeä. Kyseisen päivän viitti aloitimme valmisteamaan jo maaliskuun lopussa, siis puoli vuotta ennen tapahtuman ajankohtaa.

KYSEISEN PÄIVÄN VIITTÄ
TUNTIA ALOITIMME
VALMISTELEMAAN
PUOLI VUOTTA
ENNEN TAPAHTUMAN
AJANKOHTAA

perunaa peltoon ja antaa ihmisten kerätä ne sieltä tiettynä päivänä. Saimme ideamme mukaan Kivimäen maatilan, mikä mahdollisesti sopivalta etäisyydeltä peltoläntin ja tarvittavat apuvälineet. Kysyimme mukaan myös Kasvua Ruokaprovinssista -hanketta sekä Maa- ja kotitalousnaisia. Tällä ryhmällä ideoimme päivän osaksi Osta tilalta! -päivää, minkä myötä tapahtumaan innostuivat mukaan alueen myyjiä Laidun Hereford, Ylimartimon lähi-juustola sekä Paston maatila. Ajatuksena oli tarjota ”koko kattaus” samalla käynnillä.

Tapahtuman lihottamista - anna ajatuksen lentää

Pyysimme mukaan tapahtumaan myös läheisen päiväkodin, sillä halusimme tarjota jollekin ryhmälle mahdollisuuden istuttaa omat perunat ja kerätä ne syksyllä kotiin viemisiiksi. Näin pystyimme konkretisoimaan perunan matkaa päiväkotilaisille sopivalla tavalla. Tilasimme tapahtumaan myös äm-

päreitä, joita jaoimme perunan ke-
rääjille ilmaiseksi pellon reunalta.

Aikataulutus

- huomioi muuttuvat tekijät

Kasvukausi vaikutti tekemiseemme suuresti. Siemenperunoiden hankkiminen, pellon muokaus ja perunoiden istutus tuli aikatauluttaa sen mukaan. Lisäksi päiväkodin kanssa kommunikointiin ja heille sopivien istutustestä nostopäivien sopimiseen pi-

**PYSTYIMME
KONKRETISOIMAAN
PERUNAN MATKAA
PÄIVÄKOTILAISILLE
SOPIVALLA TAVALLA**

ti varata riittävästi aikaa. Ämpäreiden ulkonäön päättämisessä ja niiden tilauksessa meni useampi viikko. Yhteenvetona voidaankin todeta järjestelyiden vievän paljon aikaa. Aloita ajoissa, tee suunnitelmaa ja hyväksy, että muuttujia tulee aina.

Tiedota - lehdistö mukaan

Osta tilalta! -tapahtumalla oli valtakunnalliset internet-sivut, jonne maatila pystyi rekisteröimään itsensä mukaan. Teimme päivästä Facebookiin tapahtumasivun ja taiteilimme mainoskuvan sosiaaliseen mediaan jakoon. Yhteistyökumppanimme mainostivat tapahtumaa myös omilla kanavissaan. Lisäksi lähetimme tilaisuudesta lehdistötiedotteen ja -kutsun. Saimme päiväkotilasten perunannostopäivään paikalle toimittajan kuvaajan kanssa ja jutussa kerrottiin myös Osta tilalta! -päivästä laajemmin. Tämänkaltaiset tapahtumat ovat toimittajillekin mieleisiä, ja ne kiinnostavat lukijakuntaa.

Tiedottamista on myös hyvin järjestetty ajo-opastus. Kävimme edellisenä iltana laittamassa opaskylttejä tienvarteen, jotta saapumi-

nen olisi mahdollisimman help-
poa. Jos tilaisuuteen järjestetään
liikenneohjausta, tästä tulee tiedot-
taa poliisia riittävän ajoissa. Täl-
löin tilaisuus luokitellaan yleisöta-
pahtumaksi ja tiettyjä lupa-asioita
tulee hoitaa ajoissa kuntoon.

Nauti - nyt saa kehua kaveriakin!

Osta tilalta! -päivässä parhain hetki oli juuri ensimmäisten vieraiden saavuttua. Rauhassa alueella kiertäminen ja oman porukan kädenjalkien aikaansaannoksesta nauttiminen oli todella hieno tunne. Yhdessä pystytään mihin tahansa.

Yhteenveto - miten meni?

Tapahtumassamme käytännön järjestelyt toimivat ja alueella oli selkeää liikkuu. Yleisö kiitteli tapahtuman ideaa ja väki viihtyi paikalla suhteellisen pitkään. Kehitettävääkin tuli, sillä jotkut tilaisuuden vieraista olivat löytäneet paikalle vain tiekylttien perusteella. Lehti-mainosta toivottiin jatkossa johonkin ilmaislehteen. Päivä oli silti onnistunut ja toiveita tuli jatkaa perinnettä. ■

Räpsäistystä:

KUVAT Helena Mörö

Tilojen, yhdistysten ja hankkeen kanssa yhteistyössä järjestettyjen tapahtumien kautta on tavoitettu jo arviolta 2 500 henkilöä. Kiitos kaikille osallisille, jatketaan samaa tahtia eteenpäin!

MTK-LAIHIA

100-VUOTISJUHLA-
RUOKAILU

21.10. Ylipään Nuorisoseuralla

MTK-NURMO

22.10.
KIRKKOPYHÄ
LYHDEKULKUEINEEN

Kirkonmenon jälkeen kahvit seurakuntakodilla.

MTK-ILMAJOKI

JOULUHARTAUUS JA
-RUOKAILU

Seurakunnan leirikeskuksessa
3.12. klo 12 alkaen

Kentällä tapahtuu:

YHTEISTYÖSSÄ MTK-ETELÄ-POHJANMAA JA MELA
**HYMY- ja Varavoimaa
Farmarille Etelä-Pohjanmaalla
-hankkeiden hyvinvointipäivät**

24.10.2017 klo 9–15 Kuortaneen urheiluopistolla,
ilmoittautumiset 20.10. mennessä.

29.11.2017 klo 9–15 Lappajärven Kivitipussa,
ilmoittautumiset 24.11. mennessä.

Tapahtumat ovat maksuttomia.

Ilmoittautumiset kirsti.pasto@sedu.fi tai
karoliina.streefkerk@sedu.fi

**HYMY-hankkeen ja
MTK-Etelä-Pohjanmaan
valvontateemaiset
koulutukset**

1.11. klo 12–15 Vanhassa Paukussa Lapualla

Varaudu valvontaan - oppia viranomaisten toimivallasta ja sen eri näkökulmista.
Kouluttajana Leena Suojala MTK:sta.
Ilmoittaudu viimeistään 27.10.

15.11. klo 12–15 Alavuden Fasadissa

Valvottaako valvonta, turhauttaako tarkastus?
Ohjelmassa erityyppisten tarkastusten ja valvontojen sisältö. Kouluttajina ELY Etelä-Pohjanmaan tarkastajat. Ilmoittaudu viimeistään 10.11.

**22.11. klo 18–21 Kiuaskallion rinnekahvilassa
Jalasjärvellä**

Valvottaako valvonta, turhauttaako tarkastus?
Ohjelma sama kuin Alavuden koulutuksessa.
Lisäksi hyvinvointivalmentaja Merja Hakola kertoo paperitöiden hallinnasta. Ilmoittaudu viimeistään 17.11.

Koulutukset ovat maksuttomia.

Ilmoittautumiset kirsti.pasto@sedu.fi tai
karoliina.streefkerk@sedu.fi

19.1.2018 KLO 10 SEINÄJOKI-SALISSA

VEROPÄIVÄ

Ilmoittautumiset
www.lyyti.in/Veropaiva2018

MTK-ETELÄ-POHJANMAA

Syyskokous

25.11.2017 klo 10 (kahvi 9.30.) Seinäjoki-salissa

Puhujana elinkeinojohtaja Marko Mäki-Hakola.

**MTK 3 Maatalous- ja
maaseutupolitiikan seminaari**

14.–15.2. Helsingissä

Ohjelmassa maatalouspolitiikan ajankohtaiskatsaukset sekä esityksiä mm. työhyvinvoinnista ja ympäristökysymyksistä. Seminaarin yhteydessä vierailaan osallistujien toiveiden mukaisesti eduskunnassa, maa- ja metsätalousministeriössä, Euroopan parlamentin Suomen tiedotustoimistossa, Evirassa tai MELAssa.

Osallistumismaksu 150 € / osallistuja.

Lisätietoja Ari Perälä 040 176 6680

Apua maatalousyrittäjälle

Vielä voi hakea ostopalvelusitoumusta taloudelliseen, juridiseen ja henkiseen neuvontaan

• Talousneuvonta: on velkaa ja laskuja rästissä, maksuhäiriömerkintää ei tarvitse vielä olla

• Juridinen neuvonta: avioeron tullessa ositukseen, velkajärjestelyn selvitykseen

• Henkinen apua: tuntee olevansa väsynyt ja uupunut, oma tuntemus riittää

Lisätietoja:

Marja Lamminen

Varavoimaa Farmarille
Etelä-Pohjanmaalla -hanke,
040 195 1174
marja.lamminen@mtk.fi

MAATALOUSTUOTTAJAIN YHDISTYSTEN PUHEENJOHTAJAT JA SIHTEERIT

	PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI		PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI
Alahärmä	Myllykoski Osmo , 040 558 3783 osmo.myllykoski@pp.nic.fi	Penttala Anna , 050 664 67 anna.k.palo@gmail.com	Lappajärvi	Ahopelto Kimmo , 040 749 8770 kimmo.ahopelto@pp.inet.fi	Rauhala Minna , 050 511 9844 minna.rauhala@kauhava.fi
Alajärvi	Autio Ari , 050 512 4994 arska.autio@gmail.com	Pajukangas Sakari , 050 349 3122 sakari.pajukangas@japo.fi	Lapua	Aalto Teemu , 0500 860 177 teemu.aalto@netikka.fi	Saari Köpi , 040 502 8155 kopi@nic.fi
Alavus	Sippola Jari , 040 734 6681 jari.sippola@pp3.inet.fi	Salo Matti , 040 585 8775 matti.salo7@gmail.com	Kristiina	Uusitalo Mikko , 040 508 3332 mikko.uusitalo81@gmail.com	Hällfast Kosti , 040 521 8496 kosti.hallfast@gmail.com
Evijärvi	Kivijärvi Seppo , 0400 663 442 seppo@kivijarvenpakkaamo.net	Kivijärvi Seppo , 0400 663 442 seppo@kivijarvenpakkaamo.net	Lehtimäki	Kilponen Matti , 050 522 0265 matti.kilponen@gmail.com	Leikkari Pasi , 0400 287 631 pasi.leikkari@pp1.inet.fi
Ilmajoki	Nikkola Juha , 040 564 7176 juha.a.nikkola@netikka.fi	Kankaanpää Timo , 050 560 4258 timo.kankaanpaa8@gmail.com Uusitalo Arto , Maaseututilit arto.uusitalo@maaseututilit.com	Nurmo	Ylinen Aki , 0400 569 987 aki.ylinen@gmail.com	Ala-Luukko Kaija , 040 832 3521 kaija.ala-luukko@proagria.fi
		Savioja Marja , 040 761 2997 marjaksavioja@gmail.com	Peräseinäjoki	Javanainen Merja , 0400 214 027 merja.javanainen1@gmail.com	Puska Sami , 050 323 3761 sami.puska1@luukku.com
Isojoki	Piikkilä Juha , 0400 369 613 juha@piikkila.fi	Vaismaa Kari , 040 587 1440 kari.vaismaa@netikka.fi	Seinäjoki	Hantula Jussi , 0400 561 168 jussi.hantula@gmail.com	Kivimäki Matti , 0500 669 644 matti.k@netikka.fi
Isokyrö	Laine Tommi , 040 543 2915 lainetommi1@gmail.com	Kasari Taina , 050 308 3826 taina.kasari@nic.fi	Soini	Korpela Terho , 040 569 3655 terho.korpela@gmail.com	Tohni Terhi , 044 284 4017 terhi.tohni@gmail.com
Jalasjärvi	Kurikka-Oja Paula , 040 715 1996 paula.kurikka-oja@netikka.fi	Ristiluoma Jukka , 040 510 0961 jukka.ristiluoma@gmail.com	Teuva	Kaleva Jarkko , 050 360 4850 jarkko.kaleva10@gmail.com	Ojanperä Marja-Leena , 0400 236 376 mtk.teuva@gmail.com
Jurva	Haavisto Reijo , 040 524 2053 reijo.haavisto@pp.inet.fi	Pihlajaviita Teija , 040 565 8587 teija.pihlajaviita@pp.inet.fi	Tiistenjoki	Kattelus Esa , 050 523 6960 esa.kattelus@netikka.fi	Koskiahde Markku , 050 511 7428 markku.koskiahde@netikka.fi
Karjoki	Malm Jyrki , 0400 730 712 jyrki.malm@gmail.com	Akseli Merja , 040 545 0976 akseli.merja@gmail.com	Töysä	Pennala Sami , 040 554 0205 sami.pennala@netikka.fi	Harju Timo , 040 517 7635 tharju@saunalahti.fi
Kauhajoki	Ojala Asko , 050 323 0589 asko.ojala@ssvnet.fi	Hautamäki Jarmo , 044 294 2865 jarmo.hautamaki@hotmail.com	Vimpeli	Laakso Marja-Leena , 040 704 3866 marja-leena.laakso@vimpeli.fi	Apilasaho Helena , 040 560 5243 helena.apilasaho@gmail.com
Kauhava	Aro Kaija , 0400 012 165 aro.kaija@netikka.fi	Autio Raija , 050 323 0560 kleimolar@netti.fi	Vähäkyrö	Hakala Anne , 0400 498 322 anne.hakala@nic.fi	Nuuja Mariia , 040 525 6473 matilda@netikka.fi
Kortesjärvi	Isomäki Jaakko , 040 554 7319 jaakko.isomaki@gmail.com	Hakola Minna , 040 734 7794 reijo.hakola@pp2.inet.fi	Ylihärmä	Takala Harri , 040 585 3886 harri.takala@gmail.com	Pajula Timo , 040 503 2650 timo.pajula@proagria.fi
Kuortane	Yli-Leppälä Erno , 050 594 9206 erno.yli-leppala@kolumbus.fi	Ihamäki Mari , 040 767 3215 marikaissa79@hotmail.com	Ylistaro	Aila Veli-Pekka , 0400 666 031 veli-pekka.aila@netikka.fi	Kentta Sari , 040 526 6984 sari.kentta@outlook.com
Kurikka	Kriikkula Marko , 040 540 5471 marko.kriikkula@netikka.fi	Kamila Timo , 040 548 9190 timo.kamila@netikka.fi	Ähtäri	Rantanen Jenna , 044 553 3915 jenna.syrjala@mtk.fi	Leino Veijo , 0400 172 563 posti@weijo.net
Laihia	Uitto Hannu , 050 411 6188 h.uitto@netikka.fi				

KOKOUSAIKATAULU 2017, YHDISTYSTEN SYYSKOKOUKSET

la 28.10.

Ilmajoki klo 10.00 Kunnantalo

ma 30.10.

Kortesjärvi klo 19.00 Osuuspankki

ti 31.10.

Alajärvi klo 19.00 Rinneravintola Vävilasku, Vimpeli
Vimpeli klo 19.00 Rinneravintola Vävilasku, Vimpeli
Alahärmä klo 19.00 Härmän Kuntokeidas

ke 1.11.

Lapua klo 19.00 Kristillinen opisto
Nurmo klo 19.00 Fooninki
Teuva klo 19.00 POP Pankki

to 2.11.

Kuortane klo 19.00 Urheiluopisto

ma 6.11.

Jurva klo 19.00 Osuuspankki
Vähäkyrö klo 19.00 Osuuspankki

ti 7.11.

Ylistaro klo 19.00 MP-Lift
Karjoki klo 19.00 Pihlajaviidalla, Luhtakuja 16
Peräseinä-joki klo 19.00 Osuuspankki

ke 8.11.

Laihia klo 19.00 Laihian Nuorisoseura
Tiistenjoki klo 19.00 Seurakuntatalo

to 9.11.

Kauhava klo 11.00 Osuuspankki
Jalasjärvi klo 19.00 Kiuaskallion Rinnekahvila

pe 10.11.

Seinäjoki klo 10.00 Itikka

ma 13.11.

Kauhajoki klo 19.00 Kauhajoen Krouvi

ti 14.11.

Isojoki klo 19.00 Kivikoulu, MTK:n kokoushuone
Ylihärmä klo 19.00 Kivikoulu, Härmän Kuntokeskus

ke 15.11.

Soini klo 10.00 Osuuspankki
Kristiina klo 19.00 ABC-Kristiinankaupunki

to 16.11.

Kurikka klo 19.00 Tuottajain maja
Alavus klo 19.00 Hotelli OnnenTähti, Tuuri
Töysä klo 19.00 Hotelli OnnenTähti, Tuuri
Ähtäri klo 19.00 Hotelli OnnenTähti, Tuuri

ma 20.11.

Evijärvi klo 19.00 Tarvolan Kylätalo,
Länsirannantie 298
Lappajärvi klo 19.00 Tarvolan Kylätalo,
Länsirannantie 298
Isokyrö klo 19.00 Kotiseututalo

ti 21.11.

Lehtimäki klo 19.30 Kunnantalo

Tervetuloa juhlimaan
100-VUOTIASTA
MTK-ETELÄ-POHJANMAATA

3.11.2017 KLO 19 LAPUAN LATOSAAREEN

Ohjelmassa:

KLO 19-21

Ruokailu

KLO 21

Tervetuloa, emäntä Johanna Kankaanpää

KLO 21.10

Tanssit alkavat
Tanssittamassa Marko Maunuksela,
Telaketju ja Miljoonasade

KLO 22-01

Grilli kuumana

Ilmoittaudu 19.10. mennessä osoitteessa
<https://www.lyyti.in/mtketelapohjanmaa100>

22.12

JOULUTULET

Maaseutunuorten perinteiset joulutulet
sytytetään illan hämärtyessä.
Tarkemmat tiedot lähempänä ajankohtaa.

24.11. KLO 18.30 ALKAEN POWERPARK ALAHÄRMÄ

Maaseutunuorten pikkujoulut

Ohjelmassa saunomista sekä omakustanteinen
karting huippuseurassa!

Ilmoittautumiset **17.11.** mennessä
sanna.ojala@mtk.fi

"Tul vaa sääki Turkkusee 9.-11.11.2017"

IHANA JA ISO MAASEUTUNUORTEN SYYSPARLAMENTTI

Ilmoittaudu: www.maaseutunuoret.fi - Lisätiedot: heidi.sivonen@mtk.fi - p. 040 532 9636

#mtk100 #syysparlamentti17 #maaseutunuoret
"KOSK MEIL NY VAA O VÄHÄ KAIKKEE,
MYÄS J.TUOMINE O VARSINAIS-SUOMEST!"

Suomi
Finland
100

